

Sektor kommunstyrelsen
Handläggare: Annika Friberg
Miljöplanerare
Tel: 0303-371186
E-post: annika.friberg@ale.se

Kommunstyrelsen

Samråd - förslag till vattenförvaltning för Västerhavets vattendistrikt

Vatten ger så mycket mer än livsviktigt dricksvatten – alla ekosystem och all tillverkning av produkter är beroende av vatten. Vi har ett kollektivt ansvar och därför behöver alla bidra i arbetet med att förvalta vårt gemensamma vatten.

I det kommande översiktsplanarbetet är avsikten att jobba med vattenfrågorna. Kommunens dagvattenpolicy och pågående arbete med vattenskyddsområde för Göta älv, va-plan och va-strategi kommer bland annat att ingå som planeringsförutsättningar i den översiktliga planläggningen för mark- och vatten i dialog med angränsande kommuner och länsstyrelsen.

Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt och Länsstyrelsen i Västra Götalands län har upprättat förslag till förvaltningsplan, förslag till Miljökvalitetsnormer och förslag till åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2015-2021 för Västerhavets vattendistrikt.

Förslagen har skickats till Ale kommun på samråd och synpunkter ska lämnas senast 30 april 2015

Vid beredning av ärendet har behov framkommit om att göra tillägg i yttrandet med ett övergripande perspektiv på vattenförvaltning. Tillägget skall förhålla sig till hållbarhetens alla tre dimensioner. Eftersom tidsmarginalen är liten föreslås att kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande på delegation fattar beslut om yttrandet.

Sektor kommunstyrelsens beslutsförslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande att fatta beslut och underteckna yttrandet

Gunilla Dörner Buskas
Utvecklingschef

Annika Friberg
Miljöplanerare

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från sektor kommunstyrelsen 2015-04-07

Ärendet expedieras efter beslut till:

Miljöplanerare

Bakgrund

Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt och Länsstyrelsen i Västra Götalands län har upprättat förslag till förvaltningsplan, förslag till Miljökvalitetsnormer (MKN) och förslag till åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2015-2021 för Västerhavets vattendistrikt.

Förslagen har skickats till Ale kommun på samråd och synpunkter ska lämnas senast 30 april 2015

Alla länder i Europa arbetar sedan år 2000 med en gemensam vattenpolitik, som styrs av ramdirektivet för vatten. Direktivet har införts i svensk lagstiftning via miljöbalken och vattenförvaltningsförordningen och innebär att det behövs en helhetssyn i arbetet med att bevara och förbättra situationen i sjöar, vattendrag och kust- och grundvatten.

Samrådet omfattar förslag till förvaltningsplan för Västerhavets vattendistrikt som enligt vattenförvaltningsförordningen (SFS 2004:660) ska innehålla en sammanfattande redogörelse för vattenförhållandena och förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön i distriktet. Planen beskriver också inriktningen för kommande arbete i vattendistriktet.

Samrådet innehåller också förslag till miljökvalitetsnormer för Västerhavets vattendistrikt och förslag till åtgärdsprogram. Förslaget till MKN baseras på statusklassificeringen samt en bedömning av möjligheterna att uppnå god status inom utsatt tid. MKN anger vilken kvalitet en vattenförekomst ska ha vid en viss tidpunkt och utgör därmed utgångspunkten för de föreslagna åtgärderna i åtgärdsprogrammet. En viktig målsättning med åtgärdsprogrammet är att det ska vara tydligt vem som behöver göra vad och var för att MKN ska kunna uppnås på ett kostnadseffektivt sätt. Förslagen på styrmedel riktar sig till myndigheter och kommuner. Samhällsekonomiska konsekvenser beskrivs och det finns en tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.

Kort sammanfattning av hur Länsstyrelsen ser på läget i distriktet idag

De flesta grundvattenförekomster har god kemisk status, men drygt 30 % av dessa riskerar att försämrats till 2021. Drygt tre fjärdedelar av ytvattnet i distriktet har sämre än god ekologisk status. När det gäller vattendrag är konnektivitet (framkomlighet) och övergödning de främsta orsakerna till att god ekologisk status inte nås. För sjöar är försurningen ett problem och för kustvattnet främst övergödningspåverkan.

De största utmaningarna som Länsstyrelsen ser är:

- Fysisk påverkan i våra vattendrag som leder till att fisk och andra vattenlevande organismer inte kan vandra fritt. Två tredjedelar av alla vattendrag i distriktet har problem med fysisk påverkan.
- Miljögifter från gamla och nya industrier samt från hushåll, där ett stort problem är den brist på kunskap som råder kring både problemets omfattning och de effekter som följer för människor och vattenmiljöer.

- Övergödning i sjöar, vattendrag och kustvatten som leder till igenväxning, algbloomningar samt förändrad artsammansättning av växter och djur. Ungefär hälften av ytvattenförekomsterna i distriktet har problem med övergödning på grund av utsläpp från jordbruket, enskilda avlopp, reningsverk och industrin.

Länsstyrelsen ser följande framgångsfaktorer

Många av de styrmedel som behöver genomföras i vattenförvaltningsarbetet leder till konkreta åtgärder i miljön genom kommunernas arbete inom sitt breda ansvarsområde, vilket innebär att kommunerna har en nyckelroll i förvaltningen av vatten. Samarbetet mellan myndigheter och kommuner och mellan kommuner behöver stärkas för att det ska bli tydligt vad som behöver göras i ett avrinningsområdesperspektiv. Vattenrådets arbete har lett till goda resultat och kan utvecklas.

Länsstyrelsens syn på finansiering av åtgärderna

Åtgärderna som genomförts sedan 2009 har mycket skett inom kommuners och myndigheters ordinarie verksamhet och budget. Anslag har funnits hos Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Länsstyrelsens anslag till lokala vattenvårdsåtgärder och inom Landsbygdsprogrammet.

Dessa måste finnas kvar och utvecklas för att åtgärder ska bli genomförda. Kommande programperiod inom EU innehåller flera finansieringsmöjligheter. Huvuddelen av kostnaderna föreslås täckas genom principen att förorenaren betalar och därför krävs ökade resurser till tillsyn och prövning hos myndigheter och kommuner.

De förväntade klimatförändringarna som samhället står inför är intimt kopplade till frågor som vattenförvaltningen hanterar. Både Länsstyrelserna regionala klimatanpassningsplaner och kommande riskhanteringsplaner i utpekade översvåmningsområden måste beaktas och hanteras i vattenarbetet.

Samråd/samverkan

Yttrandet har tagits fram i samverkan med kommunens miljöavdelning. De flesta åtgärder som föreslås i samrådsförslaget berör miljöavdelningens arbete. Samråd har även skett med kommunens planavdelning och VA-enhet.

Ekonomisk bedömning/konsekvens

Huvuddelen av kostnaderna för de föreslagna åtgärderna föreslås täckas genom att den som förorenar betalar. Detta innebär att det krävs utökade resurser för tillsyn och prövning.

Barnperspektivet

Vatten är en av våra viktigaste naturresurser och vi har ett kollektivt ansvar att förvalta vattenresurserna så unga inte utsätts för hälsorisker och att vattenresurserna förvaltas på ett omsorgsfullt sätt för kommande generationer.

Miljöperspektivet

Förslag till förvaltningsplan med åtgärdsprogram syftar till att bidra till att nå flera av Sveriges nationella miljömål.

Övriga i kommunen förkommande styrdokument som påverkar ärendet

Förslagen i åtgärdsprogrammet ligger i linje med och stöder flera av målen i naturvårdsprogrammet.

Förslagen stämmer också väl överens med kommunens dagvattenpolicy.

Sektorns bedömning

Vatten ger så mycket mer än livsviktigt dricksvatten – alla ekosystem och all tillverkning av produkter är beroende av vatten. Vi har ett kollektivt ansvar och därför behöver alla bidra i arbetet med att förvalta vårt gemensamma vatten.

I det kommande översiktsplanarbetet är avsikten att jobba med vattenfrågorna. Kommunens dagvattenpolicy och pågående arbete med vattenskyddsområde för Göta älv, va-plan och va-strategi kommer bl a att ingå som planeringsförutsättningar i den översiktliga planläggningen för mark- och vatten i dialog med angränsande kommuner och länsstyrelsen.